

Elena Namli (docent i etik, anställd sedan 2002, projektanslag från Vetenskapsrådet sedan 2006).

Avslutade projekt

Elena Namli har i sin avhandling *Etikens ontologiska grund. En analys av Lev Karsavins personalism* (Norma, 2000) behandlat en av de mest betydelsefulla ryska kristna filosoferna, Lev Karsavin (1882-1952). Analysen är ett bidrag till diskussionen om särarten i den ryska kristna filosofin och ett försök att förmedla denna särart inom ramen för en transkontextuell dialog. Inom den ryska kristna filosofin förstås moralen ofta som ett plan i varat och etiken integreras med andra filosofiska discipliner snarare än att den utformas som en autonom entitet. Att man inte renodlar etisk teori utan kopplar etiken till andra filosofiska nivåer och som filosof är lika mycket etikern som ontolog eller epistemolog är det fenomen som belyses i studien. Vidare studeras hur etiken i Karsavins filosofi av *den symfoniska personligheten* förankras i ontologi och personlighetslära och hur denna förankring avgör etikens speciella karaktär hos Karsavin. Särskild uppmärksamhet riktas mot hans förståelse av det personliga och hans tolkning av tiden.

I monografin *Och på en enda kyrka. Ortodox etik i ekumenisk dialog* (Artos 2003) ges en presentation av den ryska ortodoxa moralteologin historiskt och i nutid. Bokens andra syfte är att klargöra skillnaderna mellan protestantisk och ortodox teologi i deras respektive behandling av sociala etiska frågor. Studiet ger i och med det ett nytt bidrag till analysen av kristen etik. Vidare analyseras den aktuella situationen inom Kyrkans Världsråd och föreslås några strategier för en fortsatt utveckling av en interkonfessionell dialog om etiska frågor.

Kamp med förnuftet. Rysk kritik av västerländsk rationalism är en studie som för närvarande är under utgivning (Artos 2008). Denna monografi är ett första resultat av projektet *Kamp med förnuftet*, finansierat av Vetenskapsrådet under 2006-2008. I boken behandlas den kritik av västerländsk rationalism som vi möter hos Fjodor Dostojevskij, Lev Sjestov och Michail Bachtin. Syftet är att systematiskt presentera, granska och utveckla den teoretiska potential som finns i den ryska kritiken av rationalismen. Undersökningen har visat att romanen *Bröderna Karamazov* kan tolkas som de tre brödernas kamp med förnuftet, att den rysk-judiske filosofen Sjestovs produktion innehåller en avancerad kritik av skilda former av rationalism och att det i Bachtins tidiga produktion finns en originell modell för en icke-rationalistisk etik. Den ryska kritiken vidareutvecklas i undersökningen och det visas att denna kritik på ett intressant sätt kan bidra till de diskussioner om förnuft och rationalism som idag förs inom ramen för postmodern teologi och filosofi.

Vid sidan av dessa mer omfattande forskningsprojekt har Namli under de senaste åren varit involverad i flera mindre projekt, vilka resulterat i en rad artiklar (se publikationslista nedan).

Pågående projekt

Elena Namli arbetar för närvarande med två huvudsakliga projekt. Inom ramen för projektet *Kamp med förnuftet* kommer (utöver monografin *Kamp med förnuftet*) en artikel på engelska att skrivas där projektets resultat presenteras. En ytterligare artikel (på svenska och på ryska) inom projektets ram kommer att behandla hur man kan förstå förhållandet mellan nationalismen i dagens Ryssland och vissa inslag i den ortodoxa traditionen. Projektet slutförs i december 2008.

Mänskliga rättigheter och etik. De närmaste åren avser Namli att ägna sin forskning åt frågan om mänskliga rättigheter i den globala och postkoloniala världen. I ljuset av hennes långa undervisningserfarenhet i mänskliga rättigheter, men också i förlängning av en rad författade artiklar i ämnet, planerar hon författa en monografi om mänskliga rättigheter. Studien kommer att behandla grundläggande teoretiska frågor om relationen mellan rätt, politik och moral, samt om särarten hos rättighetsdiskursen. Syftet är framför allt att analysera hur dessa frågor bör modifieras när man vill ta hänsyn till globaliseringen och postkolonialismen och bygger på övertygelsen om att MR-diskursen har en större interkontextuell potential än dess nutida politiska och rättsliga utformningar. Avsikten är att även arbeta in material från muslimska och judiska teoretiker. Projektet påbörjas i januari 2009 och medel till projektet kommer att ansökas om från Riksbankens Jubileumsfond och Vetenskapsrådet. Inom projektets ram kommer flera konferenser att anordnas.

Namli bidrar även kontinuerligt till den tredje uppgiften genom återkommande medverkan vid bland annat MR-dagarna (svenskt forum för mänskliga rättigheter som äger rum årligen) och i Sveriges Radio P1.